

CAN: Eta hemen ez da ezer gertatu

Nafarroako Kutxaren hazkunde eta galeraren
kronika

Joxerra Senar

2 –CAN: Eta hemen ez da ezer gertatu

Aurkibidea

Hitzaurrea	5
FORUDUNA ETA BAKARRA (1921-2000)	6
Lehen atala: Pribatua ala publikoa?	7
Bigarren atala: Atzerako begirada	11
Izaera itunduna, frankisten asmakizuna	14
Lehen Oztopoa Fuentes Quintana	16
FASA auzia: CANen interesak vs. Interes orokorrak	17
Sorrerako izpiritutik urrun	20
Hirugarren atala: Dena beti norbere alde	22
PSNren bi aurpegiak	23
Nori dagokio kutzak zaintzea?	26
Lorcaren mehatxua	28
Konstituzionalaren zaplaztekoa	30
CAN blindatzeko isilpeko akordioa	31
Hiruko gobernua eta Pandoraren kutxa	32
Autonomiaren perbertsioa	36
FUSIOA (2000-2002)	38
Laugarren atala: Amesgaizto izatetik, amets izatera	39
Lehen ahaleginean huts	40

3 –**CAN: Eta hemen ez da ezer gertatu**

Fusioa, Chorrauten gainetik	41
Nafarroatik kanpoko bi erakundeen esku	43
Eramangarria eta erraza	45
Bosgarren atala: Atzetik hariak mugitzen	47
Javier Taberna, saltsa guztietako gizona	48
Antonio Catalan, beti zutik erori da	50
Alberto Alonso Ureba, ideologoa	57
Aldo Olcese, negozioen alde iluna	61
Ricardo Marti Fluxa, estatu gizonaren interes gatazkak	65
Seigarren atala: Enrique Goñiren lurreratzea	69
Enrique Goñiren hasierak	69
Konexio kataluniarra	70
Enrique Goñi eta Miguel Sanz	71
Korporazioa, lurreratze pista	74
Lagunei faboreak	77
Lopez Merinoren kaleratzea	79
Lorenzo Riezuren agurra	80
HAZKUNDE ETA GAINBEHERA (2002-2009) 85	
Zazpigarren atala : Nire begien aurrean	86
Lopez Merino, “baina biderkatuta”	87
Liderraren hobe beharrez	91
Galderak eta zalantzak ur ardotan	93
Lau langiletik bat, aurre erretiroan	96

4 –CAN: Eta hemen ez da ezer gertatu

Langile “baldarrak eta nagiak”	109
SEAren zatiketa	112
Zortzigarren atala: Eurek aukeratu, eurek erabaki	102
Gaitz handientzat erremedio handiak	103
Sozialisten enbidoa txikira	106
Hobe barruan, kanpoan baino	108
Aralarren odisea	109
Eserlekuen banaketa	110
CEN eta UPN, kutxa beraren bi aldeak	112
Konexio sozialista	114
CCOO eta UGT, boteraren zerbitzura	116
Bederatzigarren atala: Olio orbanak (handitu, handitu eta handitu)	118
Diagnostiko okerra, norabide okerra	119
EAEko hazkundera	121
Espainiarako eta Kataluniarako jauzia	124
<i>Cançak</i> eta erreformak	125
Cantera plana, 510 bulego helburu	126
Nazioartearen konkista: Europa ekialdea eta Washington	128
Hamargarren atala:Banka Zib(n)ikoa, edo erregearen jantzia	132
Eure... kan! Kutzaren filosofia harria	133
Kredituak, dietak eta beste opari batzuk	135
CAN, aukeren kutxa	139
Diruaren leialtasuna	142

5 –CAN: Eta hemen ez da ezer gertatu

Hamaikagarren atala: Vialogos, jostailu hautsia	144
Kontratu blindatuak Vialogosen	147
Europara bidaiak	148
Savialogos, ideien faktoria	149
Hamabigarren atala: Korporazioaren ajeak	154
Hiscan, porrot baten kronika	157
Adreilu betekada	159
BBW eta <i>Pretoria auzia</i>	160
Sojuelako golf urbanizazioa eta Martinsa Fadesaren porrota	163
La Manjoya eta Antonio Catalan	164
Hiru fabrika zahar	166
Cuarte de la Huervako zorua eta <i>Molinos operazioa</i>	170
Civitaseko bazkidea <i>missing</i>	171
MRAREN anbizioen kale itsua	172
Aldabea eta ACR: Beste bi negozio txar Aragoi	174
Madril eta Bartzelonako hirigintza proiektuak	175
Cipsaren iruzurra	177
Llanera: Zaplanaren lagunekin negozioak	178
Mendez Pozo, Gaztelako ‘buruzagia’	182
Poloniako abentura eta Luxenburgon kanpalekua	184
Gendulain: Gari soroan harrapatuta	185
Inbertsio estrategikoak	189
EHN-Iberdrola, CANen jokaldia	189

6 – **CAN: Eta hemen ez da ezer gertatu**

Guascor – Oesia Networks: Hondamendizko negozioa	193
Aricam: Gaztelako bazkidea (I)	196
Isolux Corsan Gaztelako bazkidea (II) eta Gurtel	197

BANCA CIVICA (2010-2012) 206

Hamairugarren atala : **Finantza krisiaren eztanda** 207

Intereconomiaren alarma faltsua	209
CCM: lehen ardi beltza	210
Fusio hotzak: zezenak eta joaldunak	211
Inurria eta txitxarraren fabula	213
Aurre erretiroak finantzatzeko bulegoak saldu	214
Bakarrik ez zen posible?	216

Hamalauugarren atala : **Sagu buru izatetik, lehoi isats izatera** 218

Despolitizazio politizatua	220
Bat+bat+bat ez da hiru	220
Estres azterketan, kale	222
JC Flowers: marrazoa bai, inozoa ez	224
Burtsarako jauzia	226
Erakunde Sortzaileen Batzorde Iraunkorra	227
Kutxabank ez, Caixabank bai	233

Epilogo: **Hondamendiaren ostean** 237

7 –CAN: Eta hemen ez da ezer gertatu

Nafarroako Kutzaren desagerpena azken urteetako gertakari historikorik garrantzitsuena izan da. Ez da izan titulu hori jaso zezaketen beste gertakaririk falta ez zelako. Yolanda Barcinaren agintaldi tirabiratsua gorabehera politikoez josita egon da, eta bazen non aukeratu. Halere, ez dago CANen desagerpenari itzal egin diezaiokeen beste ezer. Azken batean, Nafarroako gizartean irmo errotutako 92 urteko erakunde baten galera ez luke inoiz oharkabean pasa behar. Paradoxikoki hori egiten ahalegindu dira denbora luzez UPNko eta PSNko ordezkari politiko nagusiak.

Hasieran isiltasunarekin eta gero kezko hesiekin beste aldera begiratu nahi izan dute, ez diezaien inork bada ez bada ere zuzenean galdekatu euren erantzukizun zuzenaz. Urtetan aurrezki kutxak Nafarroako ekonomian duen garrantzia goraiatu duten agintariak bat-batean normaltasunez hartu dute bere desagerpena. Bigarren mailako zerbait balitz bezala. Nafarroako Diputazioak 1921ean sortutako erakunde batek Caixabanken eskuetan amaitzea bere horretan ona izan beharko lukeen bezala. Nafarroako gizarte osoarena izan behar lukeen erakunde baten erabaki ahalmena lurraldetik kanpo ateratzea zori onekoa balitz bezala. Ez al da bada zorte onekoa Espainiako finantza krisiaren erdian erakunde sendo eta handi baten eskuetan amaitzea?

UPNko eta PSNko agintariak presa dute. Nafarroako Kutzaren desagerpenaren atala zuri gelditzea nahi dute. Laster pasa nahi dute orrialdea eta herritarren arreta eguneroko agenda mediatikoaren beste ataletan iltzatuta geratu dadila. Bada ez bada ere. Nafarroako Kutxa historia da. Hobe da iraganaz ahaztea. Eta hemen ez da ezer gertatu.

Alferrik. Azken bi urteetan amnesia kolektiboaren aurka borrokatu dute gizarte eragileek. Ekimena batez ere Kontuz elkarteak hartu du, eta bere ikerketek balio izan dute Nafarroako Kutzaren galeraren kontakizunaren liburua edukiz betetzen hasteko. Hari horretatik tiraka hasi da korapiloa askatzen, eta herritarrek ordura arte ezezaguna zitzaien datu ugariren berri izan dute. Liburu honek ere bere ekarpena egin nahi du zentzu horretan, eta azaldu zerk eraman zuen Nafarroako Kutxa bere galbidera.